

2023-03-28

Vårt diarienummer
KR 2022/0015

Valnämnden

Revisions PM av valnämnden

Kommunrevisionen har inom ramen för den grundläggande granskningen genomfört en delgranskning av valnämndens verksamhet. Granskningen avser nämndens interna styrning och kontroll avseende sin verksamhet och ekonomi. De sakkunnigas PM bifogas denna revisionskrivelse.

Vid nästa revisionsdialog kommer vi som revisorer att bland annat följa upp nämndens arbete avseende de rekommendationer som återfinns i bifogat PM.

KOMMUNREVISIONEN
2023-03-28

Klas Corbelius, revisor

Handläggare, titel, telefon

Revsul Dedic och Ghenoa Abbas, Deloitte AB,
på uppdrag av revisionskontoret

Granskning av valnämnden

Vi vill inledningsvis lyfta fram i denna PM att den är skriven i form av en avvikelserapportering. Det pågår och görs ett kontinuerligt arbete i riktning mot att förbättra och utveckla nämndens arbete vilket inte synliggörs här. Arbetet sker i en kontext mot en alltmer omfattande lagstiftning och normering.

Denna granskning ingår som en del i revisorernas grundläggande granskning av valnämnden. Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är nämndens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ändamålsenlig och tillfredsställande?
- Är nämndens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av ekonomin tillfredsställande?
- Har nämnden en tillräcklig intern kontroll?

Den metod som granskningen baseras på är systematiska dokumentstudier samt intervjuer. Denna PM är sakgranskad av de som intervjuats och kvalitetssäkrad vid revisionskontoret.

De bedömningsgrunder som har bildat underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar bygger på gällande lagstiftning och kommunfullmäktiges beslut.

I granskningen har följande revisionskriterier används:

- Lagstiftning (kommunallag, förvaltningslag m.fl).
- Fullmäktiges mål (Budget 2022), KS 2020/1257.
- Reglemente för Norrköpings kommuns nämnder, KS 2021/0378
- Reglemente för valnämnden, KS-328/2011
- Riktlinje för styrmodellen i Norrköpings kommun, KS 2021/0476.
- Nämndens årliga arbete med uppdragsplan, KS 2020/1174
- Riktlinjen för intern styrning och kontroll, KS 2019/0608
- Attestreglemente, KS 2019/1492
- Riktlinje för ekonomistyrning, KS 2015/0144

Avvikelser och bedömning

Det är revisionens avsikt att nämnden ska ha möjlighet att förbättra sin verksamhet och därför lämnas rekommendationer till nämnden i anslutning till iakttagelse och bedömning.

Är nämndens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ändamålsenlig och tillfredsställande?

- **Styrning och uppföljning**

Nämndens uppdragsplan fastställdes 2022-01-27. Av planen framgår planeringsförutsättningarna, budget, uppdrag och fokusområdet som till stora delar omfattar valet 2022.

Uppdragsplanen nämner två av fullmäktiges mål, medföljande en kort beskrivning av nämndens tolkning. Dock saknar nämnden formulering av egna nämndmål. Likt föregående års granskning konstaterar vi att målen saknar mätbara indikatorer för önskad måluppfyllelse. Uppdragen för 2022 beskrivs i punktform och är formulerade på ett deskriptivt sätt såsom ”på bästa sätt”, vilket försvårar utförbarheten att följa upp måluppfyllelse. Granskningen visar att nämnden har varit delaktig i arbetet med uppdragsplanen.

Uppdragsplanen har följts upp 2 gånger under verksamhetsåret i enlighet med styrmodellen. Dock saknar uppföljningen en analys av resultat. Med anledning av valet har nämnden haft flera dialoger kring verksamhetens uppföljning.

Nämnden rekommenderas att:

- *Specificera egna nämndmål i uppdragsplanen med tillhörande mätbara indikatorer för måluppfyllelse.*
- *Vid uppföljning av uppdragsplanen redogöra för analys av resultat, i enlighet med kommunens styrmodell.*

Är nämndens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av ekonomin tillfredsställande?

- **Prognoser och ekonomisk uppföljning**

Med anledning av valet var nämndens ekonomi för verksamhetsåret 2022 utökad och en detaljerad internbudget antogs 2021-12-15. Vid sammanträdet 2022-01-27 antogs uppdragsplanen. Granskningen visar att uppdragsplanen och internbudgeten processats fram parallellt. Dock framgår det inte på ett tydligt sätt i uppdragsplanen hur ekonomin ska fördelas utan beskrivs översiktligt. Därav saknas ett samband mellan uppdrag och budget.

Nämnden har under 2022 sammanträtt vid fler antal tillfällen än ett icke-valår vilket möjliggjort löpande ekonomiska uppföljningar. Däremot noterar vi att den månatliga ekonomiska uppföljningen inte

nämnt verksamhetens mål samt att kopplingen mellan utfall/prognos och uppdragsplan saknas.

Dokumenterade rutiner gällande kommunikation vid ekonomiska frågor saknas. Detta bedöms som en brist inte minst med avseende på att nämnden har en utökad budget för år 2022. Vi har inte tagit del av attestförteckning eller uppföljning av en sådan för att säkerställa att regelbundna kontroller genomförts.

Nämnden rekommenderas att:

- *Konkretisera egna nämndmål.*
- *Förtydliga sambandet mellan uppdrag och budget i uppdragsplanen.*
- *Skapa dokumenterade rutiner som säkerställer kommunikation kring ekonomiska frågor samt omfattar attestrutiner.*

Har nämnden en tillräcklig intern kontroll?

- **Risakanalys och internkontrollplan**

Nämnden har tagit fram en riskanalys som antogs vid sammanträdet 2022-12-15. Riskanalysen identifierar potentiella risker enbart kopplade till valet 2022. Samtliga risker saknar värdering och prioritering. Riskanalysen beskriver varken hur riskerna ska förebyggas, hanteras ifall risken uppstår eller utpekar ansvarig person.

Noterbart är att riskanalysen inte omfattar risker kopplat till ekonomin trots nämndens hantering av utökad budget för 2022. Granskningen visar att riskanalysen enbart berör valet 2022 och omfattar inte övrig verksamhet.

Med anledning av valet har kontoret tillsammans med säkerhetsavdelningen framställt en separat riskanalys som berör säkerhet. Riskanalysen beträffande säkerhet är välarbetad, tydlig och innefattar väsentliga risker. Dock saknas värdering samt prioritering av riskerna. Granskningen visar att nämnden inte deltagit i framställningen av analysen kring säkerhetsriskerna, vilket vi noterar som en brist.

Halvårsuppföljningen av internkontrollplanen saknar tydlig status av måluppfyllelse och hittills genomförda verksamhetsaktiviteter kopplade till uppdragsplanen.

Nämnden rekommenderas att:

- *Utveckla arbetet med intern kontroll genom att inventera, värdera och prioritera risker årligen.*
- *Förtydliga syfte och innebörd av nämndens interna kontroll.*

Avslutande bedömning

Vi vill uppmärksamma läsaren på att bedömningen rör gransknings-tidpunkten och kan komma att ändras.

Vår bedömning är att nämnden har en delvis tillfredsställande ledning och styrning av verksamheten inom de områden vi granskat.

Tillfredsställande	I huvudsak tillfredsställande		Inte tillfredsställande
--------------------	-------------------------------	--	-------------------------

Vår bedömning är att nämnden har en i huvudsak tillfredsställande ledning, styrning, uppföljning och kontroll av ekonomin inom de områden vi granskat.

Tillfredsställande		Delvis tillfredsställande	Inte tillfredsställande
--------------------	--	---------------------------	-------------------------

Vår bedömning är att nämnden i huvudsak har en delvis tillräcklig ledning och styrning samt intern kontroll inom de områden vi granskat.

Tillräcklig	I huvudsak tillräcklig		Inte tillräcklig
-------------	------------------------	--	------------------

Bilaga 1 Definitioner

Enligt kommunallagen ska revisorerna bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Enligt god revisionsbedömning innebär detta att:

- verksamhetens resultat lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten,
- verksamheten klarar att genomföra sitt uppdrag med tillgängliga resurser,
- styrelsen och nämnden har en styrning och uppföljning mot mål och beslut,
- verksamheten bedrivs med god ekonomisk hushållning utifrån fullmäktiges beslut.

Enligt kommunallagen ska revisorerna även bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig. Enligt god revisionsbedömning innebär det att det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner, som på en rimlig nivå säkerställer att:

- verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv,
- informationen om verksamheten och om den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig,
- de regler och riktlinjer som finns för verksamheten följs.

I vår granskning bedöms ovanstående med hjälp av följande bedömningskriterier, som återfinns och uttolkas i Skyrevs¹ vägledning². Det är viktigt att i sammanhanget poängtera att bedömningen gäller utifrån det aktuella året och granskningen, den kan därför variera mellan åren.

¹ Skyrev är yrkesförening för sakkunniga revisorer, de utarbetar normerande revisionsmetoder för sakkunniga. www.skyrev.se

² Vägledning nr 6, Vägledning grundläggande granskning 2022.

Bedömningskriterier

När granskningen inte visar på några väsentliga brister upplyser sakkunnig om detta i rapporten. De kommentarer vi ger är av sådan karaktär att de ska ses som ett stöd i nämndens ordinarie förbättringsarbete och följande skrivning används:

- vår bedömning är att nämnden/styrelsen har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden vi granskat.

När granskningen däremot visar på vissa förbättringsområden och avvikelser av den karaktären att det finns frågetecken av mindre allvarlig art är rekommendationerna till för kvalitetsförbättring. Följande skrivning används:

- Vår bedömning är att nämnden/styrelsen *i huvudsak* har en tillfredsställande ledning och styrning samt intern kontroll inom de områden vi granskat.

När granskningen visar på mer brister och avvikelser som behöver åtgärdas eftersom det påverkar nämndens styrning och intern kontroll negativt är rekommendationerna vägledande. Nämnden behöver därför uppmärksamma och korrigera dessa brister så att de inte förvärras eller kvarstår. Följande skrivning används:

- Vår bedömning är att nämnden/styrelsen *delvis har* en tillfredsställande ledning och styrning samt intern kontroll inom de områden vi granskat.

När granskningen visar på allvarliga brister med en stor påverkan på nämndens förmåga att uppnå en god styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten behöver dessa korrigeras. Om bristen inte korrigeras utan kvarstår kan det få stora konsekvenser för nämndens arbete. Följande skrivning används:

- Vår bedömning är att nämnden/styrelsen *inte har* en tillfredsställande ledning och styrning samt intern kontroll inom de områden som vi granskat. Nämnden/styrelsen behöver därför åtgärda och korrigera följande brister...